

SOALAN NO : 5

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATUK HAJAH AZIZAH BINTI DATUK SERI PANGLIMA HAJI MOHD DUN [BEAUFORT]

TARIKH : 23 SEPTEMBER 2021 (KHAMIS)

SOALAN

minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA** menyatakan apakah langkah yang akan diambil untuk memastikan capaian Internet kelajuan yang tinggi di Sabah khususnya di kawasan luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

Saya memahami soalan yang berkaitan dengan perkhidmatan jalur lebar ini nampaknya telah timbul beberapa kali, yang dibangkitkan ramai Ahli-ahli Yang Berhormat. Jadi izinkan saya untuk memberikan gambaran yang lebih menyeluruh agar Ahli-ahli Yang Berhormat beroleh maklumat yang terkini mengenai program-program yang dijalankan oleh Kerajaan.

Pertama sekali saya ingin mengulangi bahwasanya apabila kita sebutkan tentang Program Jalinan Digital Negara (JENDELA) rancangan itu adalah asalnya daripada sekarang ataupu 2020 hingga 2025 tetapi program itu kita *fast track* kan, iaitu kita bawa ke hadapan supaya kita lebih pantas dapat menyaingi perkembangan teknologi yang sedang kita terima sekarang. Jadi matlamat secara umumnya, saya sebutkannya di sini matlamatnya ialah untuk memastikan capaian 4G, atau yang biasa disebut sebagai capaian menggunakan *LTE Long-Term Evolution* ataupun 4G bagi menggantikan 2G dan khususnya 3G untuk sekurang-kurangnya 96.9% atau 97%, kemudian untuk mendapatkan *speed* daripada 25Mbps kepada 35Mbps, bukan sahaja *connectivity* tetapi *speed* juga adalah penting. Kemudian untuk memastikan sekurang-kurangnya dapat capai 7.5 juta premis daripada jumlah 9 juta premis dibanci, kemudian untuk memastikan menjelang hujung tahun ini 3G diface out supaya kita dapat memberi tumpuan kepada perkhidmatan 4G.

Bagi aspirasi nasional di bawah JENDELA, pertama sasaran kita menumpukan pada 9 juta *premises passed*, *speed* apabila sebahagiannya telah mula melaksanakan 4G dan 5G boleh mencapai sehingga 100Mbps dan *coverage* 4G mestilah mencapai 100%. Itu sebahagian daripada indeks-indeks yang penting dalam merancang dan memperbaiki khidmat jalur lebar dan *service Internet* dalam negara kita.

Kedua, yang saya rasa perlu Ahli Yang Berhormat semua mendapat maklumat. Untuk menjayakan program ini, ia perlu dibiayai dengan sumber-sumber yang berbagai-bagai. Pertama, kita rujuk sebagai JENDELA yang dibiayai melalui USP *fund* di mana ia adalah *contribution*

SOALAN NO : 5

daripada syarikat-syarikat telco, kira-kira 6% dalam satu dana yang dikendalikan oleh SKMM. Kedua, yang tidak kurang penting dalam meningkatkan prasarana-prasarana ini adalah yang disumbang *direct* oleh telcos yang disebut sebagai inisiatif komersial ataupuan JENDELA *commercial*. Ketiga, *direct funding* daripada *consolidated fund* yakni daripada Kementerian Kewangan (MOF) melalui Kementerian terutama sekali yang sering kita rujuk isitlahnya, *Point of Presence* (POP) yang merujuk kepada program *fiberization*, memasang gentian optik di kawasan-kawasan luar bandar terutamanya.

Saya ingin menjelaskan bahawa dalam usaha ini, untuk Semenanjung, JENDELA+USP, jumlah peruntukan yang amat besar sekali, RM8.32 bilion untuk menjayakan program-program di bawah JENDELA. Untuk JENDELA+*Commercial* yang dibelanjakan oleh syarikat-syarikat telco bagi menjayakan program digital Nasional ini, kira-kira RM12.47 bilion. Sementara perkara utk *Point of Presence*, *fiberization* yang kebanyakannya menumpu di sekolah-sekolah luar bandar bagi memastikan pembelajaran anak-anak menjadi lebih baik dan sebagainya, kira-kira RM440.9 juta.

Oleh kerana soalan ini dirujuk kepada komitmen Kerajaan terhadap Sabah dan Sarawak, kita ingin mengesahkan bahawasanya Wilayah Sabah dan Wilayah Sarawak sememangnya menjadi tumpuan paling utama dalam program JENDELA kerana tahap *coverage* dan kualiti untuk Sabah dan Sarawak, terutamanya di pedalaman dan juga kerana Sabah dan Sarawak luas negerinya, memerlukan satu bajet yang cukup besar supaya iaanya *at par* seluruh negara.

Untuk itu bagi Sabah, di bawah JENDELA+USP (SKMM), RM1.75 bilion yang akan dilaksanakan. Bagi JENDELA+*Commercial* oleh syarikat-syarikat telco juga RM1.75 bilion dan bagi kategori *Point of Presence* melalui Kementerian sebanyak RM77 juta. Bagi Sarawak, JENDELA+USP, RM2.045 bilion dan bagi JENDELA+*Commercial* RM2.045 bilion dan untuk program-program *Point of Presence* di bawah kendalian Kementerian sebanyak RM80 juta. Ini menjadikan komitmen bagi menjayakan Program JENDELA sehingga tahun 2025 ialah bagi JENDELA+USP, RM12.1 bilion, bagi JENDELA+*Commercial* RM16.6

SOALAN NO : 5

bilion dan bagi kategori *Point of Presence* kira-kira RM580 juta. Itu dari sudut *funding*.

Dari sudut pelaksanaan, apa yang dirancangkan pada fasa 2 JENDELA bersetuju untuk dipercepatkan, supaya pelaksanaannya dapat kita segerakan.

Soalan yang dikemukakan ini, izinkan untuk turut menjawab bukan hanya untuk YB Beaufort tetapi dengan **dua (2)** soalan lain kerana menyentuh perkara yang sama, iaitu :

- i. Soalan nombor 11 oleh YB Hulu Rajang bertarikh 23 September 2021 yang bertanya tentang rancangan Kementerian untuk menaiktaraf di kawasan Hulu Rajang ; dan
- ii. Soalan nombor 69 oleh YB Ledang bertarikh 23 September 2021 yang bertanyakan tentang perkembangan inisiatif JENDELA khususnya Sabah dan Sarawak.

Berdasarkan latarbelakang yang telah saya sebutkan tadi, kita ingin menjelaskan bahwasanya sememangnya Sabah dan Sarawak menjadi kawasan tumpuan tetapi oleh kerana banyak kawasan-kawasan di Sabah dan Sarawak juga di Semenanjung terutamanya perkampungan Orang Asli tidak dapat disampaikan melalui cara-cara biasa dengan pembinaan menara maka 839 lokasi di seluruh negara telah dikenalpasti untuk diberikan khidmat jalur lebar ini dengan menggunakan teknologi satelit. Agak mahal sedikit tapi kita wajib melaksanakannya.

Bagi liputan di seluruh negeri Sabah dan Sarawak, perancangan dan pencapaian JENDELA sehingga kini ialah sebanyak 1,295 stesen pemancar di Sabah dan 1,209 stesen pemancar di Sarawak akan dinaiktraf di bawah JENDELA. Manakala 382 menara baharu untuk Sabah dan 636 menara baharu untuk Sarawak dari sejumlah 1,661 menara baharu yang perlu dibina untuk menjayakan program ini.

Akhir sekali sebagai *round up*, saya ingin menyampaikan maklumat kepada Dewan yang mulia ini bahwasanya apabila kita berackap tentang

SOALAN NO : 5

usaha untuk meningkatkan *connectivity* dan memberikan *connectivity* yang berkualiti, ia antara lain meliputi pembinaan tapak menara baharu, menaik tarafkan stesen pemancar sedia ada di mana dah ada menara tetapi kualiti belum mencukupi, menyediakan premis dengan gentian optik supaya bekalan lebih stabil terutama sekali di kawasan luar bandar, dan bagi kawasan yang tidak dicapai semua ini menyediakan jalur lebar satelitjadi saya ingin memberikan *update* negeri Sabah dan Sarawak termasuk di Parlimen Beaufort dan Hulu Rajang adalah seperti berikut:

Inisiatif	Tapak Menara Baharu		Naik Taraf Stesen Pemancar		Premis Tersedia Gentian Optik		Jalur Lebar Satelit	
Negeri / Parlimen	Perancangan	Siap	Perancangan	Siap	Perancangan	Siap	Perancangan	Siap
Sabah	538	51	3,500	2,041	251,165	81,268	138	-
Sarawak	823	74	3,012	1,615	73,588	47,223	523	-
Beaufort	26	-	79	35	2,123	1,111	3	-
Hulu Rajang	59	-	50	10	118	-	125	-

Tuan Yang Dipertua, demikianlah gambaran secara menyeluruh apa yang saya boleh katakan komitmen untuk menjayakan ini adalah satu komitmen nasional yang besar, yang tidak dapat tidak perlu dijayakan selaras dengan konsep yang Kementerian anjurkan bahwasanya *Connectivity* adalah Hak Asasi Manusia.